

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117223330
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2117223330.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnenkyňou: Remedium Legal s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej: X. X., nar. X.X.XXXX, bytom F., o zaplatenie 432,26 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti výrokom II., III. rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14Csp/48/2017-111 zo dňa 7.11.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. a v závislom výroku III. o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 196,21 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19,46 eur od 29.12.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 79,74 eur od 26.1.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 45,87 eur od 26.2.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 25,99 eur od 30.3.2016 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 25,15 eur od 26.4.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Výrokom III. žalovanej sa právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 44 ods. 1, § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 51, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1 - 3, § 53 ods. 4 písm. k), § 53 ods. 5, § 544 ods. 1 a 2, § 34, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 53a ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 251, § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že „z vykonaného dokazovania vyvodil súd ten právny záver, že žaloba je dôvodná len z časti. Strany sporu platne uzavreli zmluvu o poskytovaní verejných služieb (ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky), z ktorej právnenému predchodcovi žalobcu vyplývala povinnosť poskytovať žalovanej elektronické komunikačné služby, ktorú povinnosť si v rozhodnom období splnil, pričom žalovaná si svoju povinnosť uhrádzať predchodcovi žalobcu cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby, nesplnila v lehote splatnosti. Poskytnuté elektronické komunikačné služby si právny predchodca žalobcu vyúčtoval faktúrou č. 7510767639 na sumu 19,46

eur, č. 7600069396 na sumu 84,74 eur, č. 7600969256 na sumu 70,67 eur, č. 7601933521 na sumu 30,98 eur, č. 7602980964 na sumu 44,95 eur a č. 7608776857 na sumu 236,05 eur. Súd skúmaním týchto faktúr zistil, že predchodca žalobcu si z uvedených faktúr uplatnil mesačné poplatky za telekomunikačné služby v sume 196,21 eur. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam považoval súd nárok žalobcu na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby vyúčtované vyššie uvedenými faktúrami za dôvodný, avšak len vo výške 196,21 eur (teda vo výške, v ktorej si z predmetných faktúr žalobca uplatnil svoj nárok na cenu za poskytnuté komunikačné služby), a preto mu v uvedenej časti vo výroku I. vyhovel. Zároveň súd žalobcovi priznal aj úrok z omeškania z jednotlivých faktúr odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej ktorej faktúry, a to v žalobcom uplatnenej výške úroku z omeškania 5,05% ročne (prípadne 5%), nakoľko bol uplatnený v súlade s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania), keď základná úroková sadzba ECB bola vo výške 0,05% (t.j. 0,05% + 5 = 5,05%) a v ďalšom období od marca 2016 vo výške 0,00% (t.j. 0,00% + 5 = 5,00%).

Žalobca si žalobou okrem toho uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 236,05 eur vyúčtovanú faktúrou č. 7608776857 so splatnosťou dňa 25.10.2016. Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie výšky zmluvnej pokuty alebo spôsobu jej určenia.

Pokiaľ ide o zmluvné pokuty, súd dojednania o zmluvných pokutách, tak ako sú vyjadrené v zmluve považuje za nedostatočne určité, nakoľko v rozpore s ustanovením § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z toho-ktorého dojednania presne nevyplýva, porušenie ktorej konkrétnej zmluvnej povinnosti znamená nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu. Dojednanie v znení, že má ísť o porušenie záväzku využívať tú-ktorú službu počas doby viazanosti, je nekonkrétne, neurčité a neumožňuje identifikovať, porušenie akej povinnosti spotrebiteľa je sankcionované zmluvnou pokutou. Neurčitosť zmluvných pokút vyplýva navyše aj z toho, že všetky vyššie uvedené zmluvné pokuty sú v rámci textu zmluvy a dodatku uvedené spôsobom, ktorý ani neumožnil spotrebiteľovi uvedomiť si, že podpisom zmluvy a dodatku bude zároveň viazaný uvedenými dojednaniaми. Tieto dojednania sú totiž písané veľmi malým písmom, nie sú v texte nijako zvýraznené a zanikajú v rámci iných ustanovení. Súčasne s nimi sa v texte zmluvy a dodatku nachádzajú aj ustanovenia o iných zmluvných pokutách (nevzťahujúcich sa na daný program), čo pôsobí mätúco. Aj z tohto dôvodu súd nemôže považovať dojednania o zmluvných pokutách za určité. Zo všetkých uvedených dôvodov má súd za to, že uvedené dojednania o zmluvných pokutách sú v zmysle § 544 ods. 1 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre ich neurčitosť neplatné.

Zároveň však súd poukazuje na neprijateľnosť všetkých zmluvných pokút v tom, že v danom prípade boli dohodnuté len zmluvné pokuty v prípade nesplnenia povinnosti žalovanej, pričom pre prípad porušenia povinnosti právneho predchodcu žalobcu nebola dohodnutá žiadna sankcia v prospech spotrebiteľa. Takáto nerovnováha v právach a povinnostiach jednoznačne vedie súd k názoru o neprijateľnosti zmluvných podmienok, v ktorých bola určená žalovanej povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu.

Súd ďalej poukazuje na to, že právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené, a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. Vopred pripravenými sú aj ustanovenia o dojednaní zmluvných pokút, pričom právny predchodca žalobcu žiada od spotrebiteľov zaplatiť zmluvnú pokutu vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. To znamená, že nie je vylúčená situácia, keď spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, pričom pri nezaplatení posledného poplatku si voči nemu poskytovateľ uplatní rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania spotrebiteľa v začiatku 24-mesačnej viazanosti, čo možno zhodnotiť ako neprijateľné.

V nadväznosti na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že uvedené zmluvné pokuty jednostranne zaťažujú spotrebiteľa a sú neprimerane vysokou sankciou spôsobilou poškodiť spotrebiteľa, a teda neprijateľnými podmienkami v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktoré sú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Neprijateľnú zmluvnú podmienku nie je možné ani zmoderovať, pretože moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty možno využiť len pri platne dohodnutej zmluvnej pokute, avšak v prejednávanej prípadе sú dojednania o zmluvnej pokute absolútne neplatné.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov potom súd žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výroku II. rozsudku zamietol. Nakoľko žalobca nemá právo na plnenie zmluvných pokút, nemohla sa žalovaná ani dostať do omeškania s týmto plnením, a teda žalobca nemá právo ani na úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty, a preto súd zamietol návrh aj v časti príslušenstva k zmluvnej pokute“.

4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, keď žalobcovi bola zo sumy 432,26 eur s príslušenstvom priznaná suma 196,21 eur s príslušenstvom, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 45,39% a hrubý úspech žalovanej 54,61%, a teda konečný čistý úspech žalovanej je 9,22% (54,61% - 45,39%). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 9,22 % trov konania, nakoľko však žalovanej v konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej právo na ich náhradu nepriznal, o čom rozhodol vo výroku III. rozsudku.

5. Proti tomuto rozhodnutiu v časti, v ktorej súd žalobu voči žalovanému zamietol podal žalobca odvolanie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na ustanovenie § 177 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku. Žalobca je toho názoru, že uvedené ustanovenie zákona je nutné vykladať tak, že ak žalovaný nespochybnil tvrdenia žalobcu a rovnako podľa názoru súdu sú aj preukázané, tzn. skutkové tvrdenia neboli sporné, súd mal žalobe vyhovieť. Ak sú však skutkové tvrdenia sporné resp. súd ich nemá za preukázané, nie sú tu splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 177 ods. 2 písm. a) CSP, t.j. bez nariadenia pojednávania. Zo zákona vyplýva, že súd nie je povinný žalobcu vyzývať na doplnenie dokazovania. V tomto prípade však treba rešpektovať zákonné ustanovenie § 177 ods. 2 písm. a) CSP, kedy nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu prípadne čiastočne zamietnuť bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie zo strany oboch strán. Citoval ustanovenie § 171 ods. 1 a § 181 ods. 2 CSP. Žalobca má za to, že takýto postup súdu je v priamom rozpore s povinnosťou súdu vyzvať žalobcu na doplnenie nejasného alebo neúplného podania. Žalobca má za to, že v danom konaní súd nevyslovil svoj právny názor, súd neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov, ktoré by vyvrátili alebo potvrdili tvrdené skutočnosti. Na základe toho súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, pretože tento nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní uvedenej rozhodujúcej skutočnosti súdom ako spornej, a zároveň dôvod na označenie ďalších dôkazov v tomto smere. Žalobca poukazuje na obdobný právny názor vyplývajúci aj z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.12.2015, sp. zn. 17Co/1330/2014. Vzhľadom na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku je potrebné tvrdenia žalobcu, ktoré zo strany žalovaného neboli nijakým spôsobom spochybnené, považovať za nesporné. Žalobca je preto toho názoru, že nenariadením pojednávania došlo zo strany súdu k zmnoženiu uskutočňovania patriaceho práva žalobcovi v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Právny predchodca žalobcu a žalovaný si dohodli zabezpečovací inštitút zmluvnej pokuty pre prípad porušenia záväzku viazanosti, ktorý je definovaný v bode 3. Dodatku. Záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu za poskytovanie služieb je definovaný aj v ods. 1 písm. b) Dodatku. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením faktúr za služby poskytované právnym predchodcom žalobcu, čo je zrejme aj z uplatneného nároku, ktorého prevažnú časť predstavujú neuhradené faktúry za poskytnuté služby. Z uvedeného je zrejme, že žalovaný porušil svoje povinnosti poskytnúť žalobcovi zmluvné dohodnuté protiplnenie, t.j. neuhradil faktúry vystavené za poskytnuté služby riadne a včas. Zároveň žalovaný uvedenú skutočnosť nijakým spôsobom nerozporoval a ani nepreukázal. Súd však toto porušenie zmluvných povinností vôbec nezohľadnil.

Samotný súd v bode 29. napadnutého rozhodnutia konštatuje dôvodnosť žalobcom uplatňovaného nároku na základe predložených listinných dôkazov a preto má žalobca za to, že súd uznal žalobcov nárok v plnom rozsahu a zároveň mu tým priznal aj právo viažuce sa k predmetnej pohľadávke ako celku. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia absolútne nereflektuje požiadavku ust. § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí“. Naopak, súd pristúpil k výkladu predmetného ustanovenia a hodnoteniu predmetnej podmienky v čisto všeobecnej rovine, keď sa nezaoberal nárokom na zmluvnú pokutu s ohľadom na konkrétne okolnosti, t.j. skutočne nárokováná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k výške dlžnej sumy, časové obdobie, v ktorom bol žalovaný v omeškaní, závažnosť porušenia povinnosti a pod. Žalobca zastáva názor, že spôsob, akým došlo medzi stranami k dohode o zmluvnej pokute, je individuálne dojednanie zmluvnej pokuty, a to práve s ohľadom na to, že žalovaný mal možnosť vybrať si mobilný telefón a k tomu poskytovanú službu zo širokej škály ponúkaných tovarov a služieb, k čomu je logicky napočítaná suma zmluvnej pokuty. Škoda pozostáva z ceny telefónu a sumy, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku poskytnutia iných služieb za akciové ceny práve s ohľadom

na dobu viazanosti. Zároveň je v danom prípade výška zmluvnej pokuty paušalizovanou náhradou škody, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. Škoda pozostáva z ceny telefónu a sumy, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku poskytnutia iných služieb za akciové ceny práve s ohľadom na dobu viazanosti. Zmluvnou pokutou si žalobca zabezpečuje zároveň návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny poskytovanej služby alebo navrátených zariadení, ktoré boli žalovanému poskytnuté v rámci zvýhodnenej ceny. Základ výšky zmluvnej pokuty uvedený v zmluve, resp. v Dodatku, ktorý v závislosti od počtu dní omeškania klesá, teda zohľadňuje zľavnenú cenu a v prípade predčasného ukončenia zmluvného vzťahu v dôsledku porušenia povinností zabezpečiť návratnosť prostriedkov investovaných právnym predchodcom žalobcu do poskytnutej zľavy. Je teda zrejmé, že právny predchodca žalobcu určil základ výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k cene poskytnutého zariadenia a zľavnenej cene za poskytované služby a v prípade neplnenia si svojich povinností je žalovaný povinný v podobe zmluvnej pokuty vrátiť cenové zvýhodnenie, ktoré požíval počas trvania záväzkového vzťahu. V konečnom dôsledku je predsa logické, že čo môže byť pre dodávateľa telekomunikačných služieb podstatnejšie ako riadne platiaci zákazník. Žalovaný mal možnosť vybrať si mobilný telefón a k tomu poskytovanú službu zo širokej škály ponúkaných tovarov a služieb, k čomu je logicky napočítaná suma zmluvnej pokuty.

Zároveň treba zdôrazniť, že žalovanému bola vyúčtovaná zmluvná pokuta v zníženej výške 236,05 eur, so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti, a to vrátane dní, počas ktorých bol žalovaný ešte pripojený (resp. poskytovanie služieb vo vzťahu k SIM karte ešte nebolo prerušené), avšak svoje zmluvné povinnosti riadne a včas platiť cenu za poskytnuté služby si neplnil. Zmluvná pokuta bola v Dodatku vyjadrená DEGRESÍVNÝM spôsobom, čo znamená, že základ zmluvnej pokuty (vyjadrený v Dodatku) sa znižuje o čiastku zodpovedajúcu počtu dní uplynutých z doby viazanosti, tzn. do doby do prerušenia poskytovania služieb (resp. o čiastku zodpovedajúcu obdobiu, počas ktorého si zákazník plní svoje zmluvné povinnosti, ale tiež o čiastku zodpovedajúcu obdobiu, počas ktorého si zákazník síce neplní povinnosť riadne a včas uhrádzať faktúry za poskytované služby, ale poskytovanie služieb mu ešte nie je prerušené). Žalobca sa nestotožňuje ani s bodom 32. napadnutého rozhodnutia v zmysle ktorého súd posúdil zmluvnú pokutu ako nejasnú či neurčitú. S takýmto záverom súdu sa žalobca nemôže stotožniť, nakoľko z tabuľky č. 1 Dodatku jasne vyplýva, z čoho sa zmluvná pokuta bude počítať a akým spôsobom. Uvedené je vyjadrené vo vzorci výpočtu zmluvnej pokuty v ods. 3 Dodatku, ktorý je absolútne jasný a určitý (rovnako v texte žaloby). Základ zmluvnej pokuty je uvedený v tabuľke č. 1 Dodatku ako počiatočná suma, ktorá bude klesať. Tak, ako bolo uvedené vyššie, výška základu zmluvnej pokuty závisí od zákaznikom zvoleného typu programu služieb, poskytnutých benefitov, a tiež od typu mobilného telefónu (v prípade, že sa dojednálo jeho dodanie spolu s aktiváciou programu služieb). Všetky tieto okolnosti majú vplyv na výšku zmluvnej pokuty čo do jej základu.

Žalobca na podporu svojich tvrdení poukazuje aj na nasledovné súdne rozhodnutia: Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.10.2017, sp. zn. 19Co/142/2016, rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 15.08.2017, sp. zn. 4Csp/24/2016, rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 27.10.2017, sp. zn. 7C/256/2016.

Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe v zamietavej časti vo výške 236,05 eur s prísl., resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si žalobca vyčísluje trovy odvolacieho konania do výšky 54,16 eur.

6. Žalovaná odvolanie nepodala, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadrila.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď deň verejného vyhlásenia rozsudku bol

zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. a v závislom výroku III. o nároku na náhradu trov konania (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 432,26 eur s príslušenstvom. Už právoplatným výrokom I. rozsudku súd prvej inštancie (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 196,21 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19,46 eur od 29.12.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 79,74 eur od 26.1.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 45,87 eur od 26.2.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 25,99 eur od 30.3.2016 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 25,15 eur od 26.4.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie vychádzajúc z výsledkov dokazovania dospel (mimo iného) k záveru, že v súdenom spore nie je opodstatnená požiadavka žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 236,05 eur s príslušenstvom, keďže medzi zmluvnými stranami nedošlo k individuálnej dohode o výške zmluvnej pokuty a dojednania o zmluvnej pokute súd považoval za neurčité. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti, ktorou bola žaloba vo zvyšku zamietnutá.

9. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní sa plne stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

10. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v časti, ktorou žalobu vo zvyšku zamietol. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

11. V prejednávanej veci súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenie § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, že ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur, bez nariadenia ústneho pojednávania. Predtým súd prvej inštancie doručil žalobu s prílohami a výzvu na vyjadrenie k žalobe žalovanej oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke tamojšieho súdu. Žalovaná na uvedenú výzvu súdu prvej inštancie nereagovala žiadnym spôsobom a počas celého konania prebiehajúceho na súde prvej inštancie zostala nečinná.

12. Prvoradým bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu významné vyriešiť si tú procesnoprávnu otázku, či súd prvej inštancie mohol podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania za situácie, keď výrok o zamietnutí nároku na zmluvnú pokutu odôvodnil tým, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

13. Podľa § 177 ods. 1 CSP súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. Podľa ods. 2 pojednávania nie je potrebné nariaďovať a) ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000,- eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia, c) to ustanovuje tento zákon.

14. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

15. Ostatne citované ustanovenie zakotvuje výnimku zo zásady ústnosti v spotrebiteľských sporoch a upravuje procesné situácie, v ktorých nie je potrebné nariadiť pojednávanie. Formulácia cit. § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku korešponduje s § 177 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku, pričom ich spoločnými znakmi sú jednoduché právne posúdenie veci, nespornosť skutkových tvrdení strán a bagatelný census s rozdielnou výškou. Cieľom prvých dvoch znakov je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariadovať v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednávať argumenty strán, týkajúce sa právneho posúdenia veci.

16. Posúdiac predmetnú vec podľa vyššie citovaných procesných ustanovení odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby v predmetnej veci v spotrebiteľskom spore nebolo nevyhnutné na prejednanie sporu nariadiť pojednávanie. Keďže žalovaná nevyužila možnosť vo veci sa vyjadriť, v dôsledku čoho skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobe nesporevala, je potrebné uzavrieť, že skutkové tvrdenia strán neboli sporné. Zároveň bola splnená i ďalšia podmienka, že išlo o otázky jednoduchého právneho posúdenia veci, keďže išlo len o plnenie z bežnej spotrebiteľskej zmluvy, včítane posúdenia, či dojednanie strán o zmluvnej pokute je alebo nie je v súlade so zákonom, pričom nejde o posúdenie ojedinelé, ale hromadne sa opakujúce za obdobných zmluvných podmienok. To, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje zákonný limit 1.000,- eur, keďže istina v danom prípade predstavuje sumu 432,26 eur, je úplne nesporné.

17. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby súd prvej inštancie postupoval podľa procesného ust. § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku a vo veci nenariadil pojednávanie, pričom realizoval verejné vyhlásenie rozsudku. Takýto postup súdu nemožno hodnotiť ako nesprávny, nedošlo ním k odňatiu procesných práv stranám, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto odvolacia námietka žalovaného preto neobstojí.

18. Odvolateľ ďalej argumentoval tým, že v zmluvnom vzťahu medzi stranami bola platne dojednaná zmluvná pokuta pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka.

19. Je nesporné, že zmluva o poskytovaní verejných služieb uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou, preto je súd oprávnený a povinný zaoberať sa aj otázkou, či zmluva (ne)obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka upravujúcich ochranu spotrebiteľa. Dojednanie o zmluvnej pokute súd prvej inštancie správne posúdil z hľadiska § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. či (ne)obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Na to, aby súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje dojednanie, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (a preto je neplatná) nestačí uviesť len to, že dohoda nebola individuálne dojednaná, preto je neplatná, ale súd musí zároveň uviesť, v čom spočíva značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v preskúmanom dojednaní.

20. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V ods. 4 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva, ktoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú za neprijateľné podmienky. Medzi ne novelou Občianskeho zákonníka, zák. č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2008 bolo zakotvené písm. k), v zmysle ktorého za neprijateľnú podmienku sa považuje i ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tohto záväzku. Podľa ods. 5 cit. § 53 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

22. Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

23. V zmysle čl. 4 cit. smernice bez toho, aby boli dotknuté ust. čl. 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

24. Podľa čl. 6 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

25. Podľa čl. 7 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

26. Podľa prílohy tejto smernice bod 1. písm. e) medzi podmienky uvedené v čl. 3 ods. 3 okrem iných patrí i podmienka vyžadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

27. V súlade s vyššie uvedeným bolo potrebné skúmať, či dohoda o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve (ne)bola individuálne dojednaná.

28. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi účastníkmi a jej dodatku vyplýva, že text zmluvy a dodatku bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa, ním vybraný mobilný telefón, či iné telekomunikačné zariadenie, účastnícky program a služby, výšku zmluvnej pokuty v závislosti od ceny telekomunikačného zariadenia. Žalovaná ako spotrebiteľ mala síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporne nemohla ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedených zmluvách a ich dodatkoch preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka i čl. 3 bod 2 smernice, nemožno považovať za individuálne dojednané. Žalovaná ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohla iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté, pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal a preto bolo nevyhnutným v súlade s § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

29. Argumentáciu žalobcu v odvolaní, že každý účastník má reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmlúv o pripojení a ich dodatkov resp. iných dokumentov, keďže má možnosť výberu služieb žalobcu, v prvom

rade sa môže rozhodnúť, či si zvolí program s paušálom alebo s kreditom, ďalej má možnosť nastaviť výšku mesačného paušálu, zvoliť si telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu alebo nie a celý proces vzniku zmluvných vzťahov, medzi ktorýmkoľvek účastníkom a žalobcom je založený na slobodnej voľbe daného účastníka, neznamená v zmysle vyššie uvedeného, že ide o individuálne dojednania a názor žalobcu o tom, že dohoda o zmluvnej pokute bola individuálne dojednaná, nebol správny.

30. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že predmetné zmluvné podmienky v podobe dojednaní o zmluvnej pokute neboli individuálne dojednané, preto podliehajú súdnej kontrole s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. bolo povinnosťou súdu prvej inštancie skúmať, či dohoda o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka).

31. V danom prípade posudzovaná zmluva o poskytovaní verejných služieb v spojení s dodatkom je uzatvorená na dobu neurčitú a nič na tom nemení ani žalovaným prevzatý záväzok zotrvať v týchto zmluvných vzťahoch po dobu 24 mesiacov. Ustanovenie § 44 ods. 11 zák. č. 351/2011 Z.z. zakotvuje možnosť účastníkovi zmluvy vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných elektronických komunikačných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez uvedenia dôvodu. Využitie zákonom danej možnosti vypovedať zmluvu tak nemôže predstavovať porušenie povinností, za ktoré možno požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty. Rovnako aj dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby bez toho, aby táto reflektovala výšku nezaplatennej ceny je podľa názoru odvolacieho súdu neakceptovateľné z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Nemení na tom nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri dojednaní zmluvnej pokuty zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrený v dennom klesaní základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia poskytovania služieb. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty totiž nereflektuje výšku nesplneného záväzku spotrebiteľa voči dodávateľovi v tom ktorom okamihu zmluvného vzťahu, teda výšku vzniknutej pohľadávky. Zmluvná pokuta odvíjajúca sa od dĺžky zmluvného vzťahu tak umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľa zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej samotnú pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť cenu poskytnutých služieb. V danom prípade výška požadovanej zmluvnej pokuty 236,05 eur presahuje výšku vzniknutej pohľadávky 196,21 eur.

32. Správne preto rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ považoval dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnutej v dodatku k zmluve o poskytovaní služieb za zmluvné dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 Občianskeho zákonníka.

33. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, odvolaním žiadnej zo strán osobitne nenapadnutého, v súlade s ust. § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil.

34. Žalovaná má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná. Z dôvodu, že žalovaná preukázateľne a účelne nevynaložila žiadne výdavky v súvislosti s týmto odvolacím konaním, ako to predpokladá § 251 Civilného sporového poriadku, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).